

Beleidsplan SKIN 2023-2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Landelijk kader: missie & visie SKIN

3. Plannen 2023-2025

3.1 Beleidslijnen (1) Bonding en (2) Bridging: vier thema's.

3.2 Beleidslijn (3) Regionalisering.

4. Interne organisatie

1. Inleiding

De afgelopen jaren heeft SKIN haar activiteiten gebaseerd op ons beleidsplan 2019-2022. In dit beleidsplan waren de volgende speerpunten benoemd: toerusting, helpdesk, belangenbehartiging en regionalisering. In de vorige beleidsperiode hebben we positieve ontwikkeling doorgemaakt en veel mooie dingen bereikt, zoals:

- Elk jaar hebben we tussen de 4 en 6 korte online cursussen verzorgd rondom onderwerpen als: financiën, huisvesting, jeugd, geestelijke zorg, veilige kerk zijn, mediation, gemeenteopbouw etc. Gemiddeld trokken deze cursussen 116 deelnemers uit 72 kerken en andere organisaties per jaar.
- Elk jaar hebben we via onze helpdesk-functie vragen beantwoord zowel vanuit de internationale kerken, als vanuit andere organisaties of mensen die meer willen weten over de internationale kerken. Zo vervullen we onze rol als kenniscentrum op het gebied van de internationale kerken, en als bruggenbouwer tussen kerken, samenleving, en officiële instanties. Gemiddeld behandelden we 144 hulpvragen vanuit 94 kerken en organisaties per jaar.
- Meer dan 4.000 kijkers volgden ons geslaagde verkiezingsdebat rondom de landelijke verkiezingen, in samenwerking met de EO.
- Lokale netwerken opgebouwd in Amsterdam (SKIN-Amsterdam) en Deventer-Apeldoorn-Zwolle-Zutphen, met activiteiten gericht op ontmoeting, kennisoverdracht, inspiratie en belangenbehartiging. Daarnaast ook een landelijk platform Samen Kerk = Samen Sterk opgericht, aanvankelijk rondom de coronacrisis en inmiddels gericht op meer duurzame uitwisseling tussen landelijke en lokale koepelorganisaties van de internationale kerken.
- Structurelere samenwerking met o.a. de VU Amsterdam (Center for Theology of Migration), Museum Catharijneconvent en de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer.

- SKIN heeft de stem van de internationale kerken laten horen o.a. in racismedebat, rondom de huisvestingsbehoeftes van de kerken (o.a. voor het eerst onderzocht door KASKI in opdracht van de RCE), en via allerlei mediakanalen.

- Deelname aan oecumenische contacten, met name via het Nederlands Christelijk Forum, de Nederlandse ZendingsRaad, de Week van Gebed voor eenheid (met de Raad van Kerken en MissieNL), en het driejaarlijkse armoedeonderzoek van de gezamenlijke kerken.

- Vernieuwing website: Online Kennisbank gecreëerd rondom de veelgestelde vragen van de internationale kerken. Online Talentenbank aangemaakt met interessante sprekers vanuit de internationale kerken die uitgenodigd kunnen worden om over onderwerpen te komen spreken. Online overzicht van opleidingsmogelijkheden voor voorgangers van internationale kerken gepubliceerd.

Verder heeft de organisatie een aantal interne veranderingen doorgemaakt, o.a.:

- Per 1 januari 2020 is SKIN officieel veranderd van vereniging in een stichting.
- We mochten ook vier nieuwe bestuursleden verwelkomen.
- De organisatie heeft de omslag gemaakt naar projectmatig werken.
- Communicatie is gewijzigd naar een nieuw, meer digitaal format.
- Per 1 januari 2021 is SKIN gefuseerd met de voormalige Vriendenstichting.
- Het aantal bij SKIN aangesloten kerken is inmiddels gegroeid tot 184.

We zijn dankbaar voor deze bloei van ons werk voor en door de internationale en migrantenkerken!

2. Landelijk kader: missie & visie SKIN

Volgens de statuten van SKIN is de missie van SKIN “het door onderling contact en gezamenlijke actie van de bij de stichting aangesloten christelijke geloofsgemeenschappen elkaar steunen bij het zoeken en vinden van een zodanige plaats in de Nederlandse samenleving dat zij de mogelijkheid hebben om als kerk of kerkelijke gemeente in de Nederlandse samenleving te functioneren”.

De visie van SKIN is gebaseerd op eenheid in diversiteit. De naam van onze stichting, Samen Kerk in Nederland, weerspiegelt ons ideaal: samen met onze broeders en zusters in Christus gestalte geven aan de eenheid van het Lichaam van Christus, de Kerk, in ons land Nederland. Wij geloven ook dat dit Lichaam veelkleurig en divers is, en dat christenen verschillende talen spreken, culturele achtergronden hebben, en naar verschillende kerken gaan. Bijbelteksten die onze visie inspireren, zijn o.a. Joh. 17:21 en 1 Kor. 12.

Deelnemende kerken van SKIN zijn zowel de zogenaamde historische migrantenkerken (leden zijn afkomstig uit landen waar Nederland een historische – koloniale – band mee heeft gehad, zoals Indonesië, de Molukken en Suriname), als andere kerken, opgericht of voortgezet door migranten die afkomstig zijn uit andere delen van de wereld. Sommige van deze kerkgenootschappen grijpen terug op heel oude tradities, andere kerkgenootschappen zijn juist relatief nieuw. Sommige kerken zijn al tientallen of zelfs honderden jaren in Nederland, andere hebben zich pas recentelijk in ons land gevestigd.

Volgens de statuten van SKIN kunnen deelnemers van de stichting uitsluitend die kerken zijn, die een door migranten in Nederland gevormde christelijke geloofsgemeenschap zijn, die de Heilige Schrift aanvaarden als enige bron en norm voor haar getuigenis en dienst, de apostolische geloofsbelijdenis aanvaarden als uitdrukking van het door de leden van die geloofsgemeenschap gemeenschappelijk

beleden geloof, en georganiseerd zijn aan de hand van een op schrift gesteld statuut tot regeling van haar leven en werken.

3. Plannen 2023-2025

Hoe en waarom van dit beleidsplan

De oplettende lezer zal misschien opmerken dat het vorige beleidsplan officieel van 2019-2024 zou duren, maar inhoudelijk slechts was uitgewerkt voor drie jaar. In de praktijk merkten we hierdoor dat het beleidsplan dat in 2019 was opgesteld, onvoldoende aansloot bij waar we in 2022 als organisatie stonden. Dat kwam met name door een aantal veranderingen en ontwikkelingen, waar we van hadden geleerd en graag verder wilden doorontwikkelen.

In het voorjaar van 2022 heeft stagiaire Anna Kornelis (Radboud Universiteit Nijmegen, MA Religie & Beleid) onderzoek gedaan naar de wensen en behoeftes onder de bij SKIN betrokken internationale kerken. Met de input vanuit haar onderzoek heeft SKIN in juni 2022 een aantal beleidsdagen gehouden om na te denken over ons beleid de komende jaren 2023-2025. We hebben sessies gehouden met een aantal lokale koepelorganisaties zoals SKIN-Rotterdam, Hub Den Haag, en de PCC Amsterdam, met de medewerkers, en tot slot met het bestuur.

De belangrijkste uitkomst van dit proces is de wens om SKIN de komende jaren duidelijker te profileren aan de hand van vier inhoudelijke thema's: *jeugd*, *huisvesting*, *armoede* en *mentale gezondheid*. Dat betekent niet dat we niets meer doen op het gebied van toerusting, helpdesk of belangenbehartiging. Per thema maken we keuzes wat voor een soort inzet het meest gewenst is: zo kan bij het ene thema belangenbehartiging nodig zijn, en bij het andere thema juist individuele begeleiding van kerken (helpdesk) of een cursus. Er zit dus ook continuïteit tussen de vorige beleidsperiode en de komende, alleen zal een thematische aanpak meer focus geven aan ons werk en zullen we onze organisatie meer inrichten naar inhoudelijke expertise.

Deze thematische aanpak, waarbij we medewerkers aanstellen op basis van een specifieke expertise, heeft als voordeel dat medewerkers op hun expertise-terrein verbinding kunnen leggen tussen de verschillende behoeftes van verschillende stakeholders. De afgelopen 1,5 jaar hebben we dit al kunnen ervaren met het thema huisvesting. Om een voorbeeld te geven: de SKIN adviseur huisvesting kan op basis van individuele hulpvragen van kerken het beste bepalen wat de meest urgente aspecten zijn om in de cursus huisvesting voor kerken aan de orde te stellen, en welke aspecten de kerken niet zelf kunnen oplossen maar via externe veranderingen d.m.v. belangenbehartiging en lobby moeten worden opgepakt.

Continuïteit

Hoewel uit onze plannen blijkt dat we een nieuwe weg in willen slaan, betekent dat niet dat alles verandert. Het huidige beleid borduurt op belangrijke punten voort op de voorgaande beleidsperiode, waarbij we willen meegaan in ontwikkelingen in de tijd, en continu willen leren van de afgelopen jaren en onszelf verbeteren.

Onze inzet rondom het thema huisvesting en regionalisering zal de komende jaren vooral bestaan uit de verdere doorontwikkeling van zaken die de afgelopen jaren zijn opgebouwd. De helpdeskfunctie van SKIN zal blijven bestaan, alleen willen we die inhoudelijk meer 'laden' met de thema's jeugd en armoede. Vragen rondom inschrijving KvK, statuten, ANBI, UBO etc. zullen tot het standaard aanbod blijven behoren. Ook blijft SKIN de belangenbehartiger van de stem van de internationale kerken,

waar externen een beroep op kunnen doen bijv. voor onderzoek, vanuit de media, of om een spreker vanuit onze Talentenbank uit te nodigen.

Al ons werk rust op een basis van verbindingen met en tussen internationale kerken, verbindingen met gevestigde autochtone christelijke organisaties waar we al langer mee samenwerken (bijv. VU Amsterdam, Museum Catharijneconvent etc.), en oecumenische gesprekspartners zoals de PKN, Raad van Kerken, MissieNL, platforms als het Nederlands Christelijk Forum etc. We blijven onverminderd open staan voor deze relaties, om waar mogelijk samen op te trekken (bijvoorbeeld in de Week van Gebed voor Eenheid) en de krachten te bundelen, en zo samen vorm te geven aan onze bredere missie van het Samen Kerk zijn.

3.1 Beleidslijnen (1) Bonding en (2) Bridging: vier thema's

Zoals gezegd wil SKIN de komende jaren prioriteit geven aan vier inhoudelijke thema's: *jeugd*, *huisvesting*, *armoede* en *mentale gezondheid*. Deze thema's hebben we in twee clusters verdeeld. Deze clusters zijn geïnspireerd door de theorie van politicoloog en bestuurskundige Robert Putnam over *bonding* en *bridging*. Putnam onderscheidt twee soorten sociaal kapitaal: *bonding* kapitaal en *bridging* kapitaal. *Bonding* vindt plaats tussen gelijksoortige mensen (zelfde leeftijd, ras, religie, etc.), terwijl *bridging* betrekking heeft op activiteiten tussen ongelijksoortige mensen. Hij stelt dat vreedzame multi-etnische samenlevingen beide soorten nodig hebben, en dat die twee soorten sociaal kapitaal elkaar versterken.

Vertaald naar de praktijk van SKIN en de internationale en migrantenkerken in Nederland, betekent dit dat we ons werk zullen onderverdelen in activiteiten gericht op de versterking van de interne potentie en capaciteiten van de christelijke migrantengemeenschappen (lijn 1 'Bonding Capacities'), en in activiteiten gericht op de versterking van de samenwerking met en impact op mensen, gemeenschappen en organisaties in de omringende Nederlandse samenleving, waar de christelijke migrantengemeenschappen immers ook onderdeel van uitmaken (lijn 2 'Bridging Power'). Dit staat niet los van elkaar: beide vullen elkaar aan en versterken elkaar.

Lijn 1: Bonding Capacities

Doel: versterking van de potentie en capaciteiten binnen de internationale en migrantenkerken.

Thema's:

- 1.1 Jongeren
- 1.2 Huisvesting
- 1.3 Mentale gezondheid

1.1 Jongeren

Het thema jeugd (12-18 jaar) en jongeren (18-25 jaar) is een thema dat bij veel kerken hoog op de agenda staat. Internationale kerken zijn gemiddeld relatief jonger dan gevestigde kerken, maar een onevenwichtige demografische opbouw in sommige jonge kerken vormt voor hen ook een uitdaging: soms zijn er meer kinderen dan volwassenen, en zijn de oudste mensen in de kerk rond de 40. De ontbrekende generatie van grootouders (die niet naar Nederland zijn gekomen) betekent dat er geen opa's en oma's zijn om voor de kleinkinderen te zorgen terwijl de ouders naar werk gaan of in de kerk zitten. Daarnaast is bij deze jonge kerken de taalbarrière een groot probleem: de kinderen worden makkelijker bereikt in het Nederlands terwijl de volwassen eerste generatie geen Nederlandstalig jeugdwerk kan bieden. Behalve taal is ook de culturele context waarin de eerste en tweede generatie opgroeien zeer verschillend, en dit bemoeilijkt soms ook de geloofsontwikkeling en

-overdracht op jongere generaties. Daarom zien we ook bij internationale kerken soms dat jongeren afhaken, terwijl andere kerken juist veel jeugd weten te behouden en aan te trekken.

De jongeren zelf staan ook voor behoorlijke maatschappelijke uitdagingen. Thema's die hen bezig houden zijn algemene onderwerpen van de huidige generatie: prestatiedruk, leenstelsel, schuldenproblemen, carrière, woningnood etc. Daarnaast speelt bij jongeren vanuit de internationale kerken vragen rondom het christen zijn in een seculiere samenleving, en discriminatie en kansongelijkheid vanwege hun afkomst.

SKIN wil graag de komende jaren meer expertise ontwikkelen op het thema christelijke jongeren met een migratie-achtergrond, omdat daar momenteel een lacune is in het aanbod en wel vraag vanuit de kerken. Hoe kunnen kerken hun jongeren een veilige en gezonde pedagogische omgeving bieden waarin zij opgroeien tot evenwichtige en maatschappelijk betrokken christenen? Met lacune in het aanbod bedoelen we, dat er verschillende organisaties zijn die zich met jongeren bezig houden, maar niet specifiek op de combinatie van christelijk geloof, migratie-achtergrond en jeugd. Onze intentie is om de diverse expertises die er al zijn, met elkaar te combineren en toe te passen op de specifieke situatie van de internationale kerken. Dat willen we graag samen met die kerken en de jongeren ontwikkelen, omdat zij uiteindelijk de ervaringsdeskundigen zijn.

Op dit moment heeft SKIN voornamelijk contact met de voorgangers van de kerken, en ook in ons bestuur zitten voornamelijk voorgangers en in elk geval geen mensen jonger dan 40 jaar oud. De komende drie jaar willen we daarom werken aan de verjonging van ons bestuur.

We willen laagdrempelig ruimte geven aan de jongeren zelf, zodat ze zelf kunnen aangeven wat ze nodig hebben en op welke manier SKIN hen beter kan gaan ondersteunen, zonder hen van tevoren zonder overleg in een bepaalde structuur te dwingen. Er zijn verschillende opties denkbaar, zoals een SKIN jongerenraad die het bestuur adviseert, etc., maar we willen het op dit moment niet voor de jongeren invullen, maar hen de ruimte geven om dat dus zelf aan te geven.

Om deze reden willen we in deze beleidsperiode een SKIN Jong Hub opbouwen. Deelnemers zijn pastors en hun jeugdleiders. Deze Hub zal fungeren als een soort intervisie-netwerk waarin deelnemers *best practices* delen, met elkaar meedenken, en leren van dingen die minder goed gingen. Hier wordt expertise ontwikkeld die in de volgende jaren breder gedeeld zal kunnen worden in het SKIN-netwerk, bijvoorbeeld d.m.v. trainingen, artikelen in onze online Kennisbank, of andere activiteiten. Deelnemende kerken zullen ook gebruik kunnen maken van onze Helpdesk-functie. Dat betekent dat we hen individuele begeleiding en advies bieden bij het toepassen van het geleerde in hun kerk. We hopen vanaf 2023 een meer gespecialiseerde medewerker aan te kunnen trekken die tijd en expertise heeft op het thema jeugdwerk, zodat we de kerken beter kunnen bedienen.

Na één jaar zullen we gezamenlijk de geleerde lessen verwerken tot een rapport, dat hopelijk meer inzicht geeft in de situatie van het jeugdwerk in de internationale kerken. Op deze manier komen we eerst meer in contact met het jeugdwerk van de internationale kerken, en ontwikkelen we vervolgens samen met hen een toekomstperspectief voor kerken en voor het aanbod van SKIN rondom het thema jeugd & jongeren.

1.2 Huisvesting

De komende beleidsperiode willen we onze helpdesk rondom het thema huisvesting handhaven, omdat hier veel hulpvragen op binnenkomen en de huisvestingsproblemen van de kerken niet op korte termijn eenvoudig op te lossen zijn. In maart 2022 publiceerde KASKI in opdracht van de RCE [dit onderzoeksrapport](#) naar het ruimtegebruik en de eventuele ruimtevraag van de internationale en migrantenkerken. Daaruit bleek o.a. dat naar verwachting 25% van de internationale kerken, dat is

zo'n 250 kerken, de komende jaren verwacht op zoek te moeten gaan naar andere huisvesting. Er blijven immers nieuwe kerken ontstaan (per jaar naar schatting enkele tientallen), kerken groeien door van huur naar koop, gevestigde kerken blijven kerkgebouwen afstoten, en de vastgoedmarkt in Nederland blijft beknelde en ook kerken hebben daar last van.

Zonder stabiele huisvestingssituatie kunnen kerkgemeenschappen niet goed wortelen in hun plek in de samenleving. Ze zwerven van jaar tot jaar rond, en veel tijd en aandacht gaat naar huisvestingsvragen, ten koste van andere activiteiten zoals diaconaat, etc. Daarom is huisvesting voor SKIN een belangrijk thema: het is een basisvoorwaarde voor alle andere dingen die kerken willen en doen, en deze basis moet op orde zijn willen andere zaken goed tot bloei kunnen komen.

Veel leiders van kerken zijn geen experts op het gebied van vastgoedvraagstukken, en hen ontbreekt de juiste kennis om een goede oplossing te kunnen vinden. Hierdoor komen ze soms in de problemen, bijv. als een bestemmingsplan niet klopt, of is het makkelijk misbruik van ze te maken. Voorlichting en preventie zijn dan ook belangrijke onderdelen van ons werk.

Hiertoe blijven we de online Kennisbank onderhouden, bestaat de mogelijkheid om de cursus huisvesting opnieuw te organiseren, en structureren we de hulpvragen zoveel mogelijk via (online of fysieke) inloopspreekuren.

Daarnaast willen we kennis vergroten bij organisaties die bij kerkelijk vastgoed betrokken zijn over de internationale kerken, zodat zij ook ontdekken welke kansen er liggen voor henzelf en hun achterban, en ze inzien dat zij kunnen bijdragen aan een win-win oplossing. Versterking van de samenwerking met andere organisaties in het veld is cruciaal om tot concrete en duurzame oplossingen voor onze achterban te komen.

Tot slot is belangenbehartiging op dit thema ook nodig, dit is ondergebracht in beleidslijn 2 (*bridging power*).

1.3 Mentale gezondheid

Kenmerkend voor de internationale kerken is hun holistische blik op de mens, waarin geestelijke en fysieke gezondheid, gezonde sociale relaties, en materiele noden van de mens allemaal als een samenhangend geheel worden beschouwd. Pastorale nood en geestelijke zorg behoort hiermee tot één van de kerntaken van de kerk.

In kerken komen allerlei soorten mensen die zich in allerlei situaties kunnen bevinden. Er kunnen mensen komen met psychische of psychiatrische aandoeningen, een oorlogsverleden of gevaarlijke reis kan leiden tot (onverwerkt) trauma, migratie naar een nieuw land kan leiden tot stress en familieconflicten, en familieconflicten kunnen kinderen in die gezinnen mentaal beschadigen.

Kerken verwijzen lang niet altijd mensen door naar formele hulpverlening. Dat heeft verschillende redenen. Ten eerste is het thema geestelijke gezondheid nog altijd taboe. Ten tweede is de GGZ in Nederland overbelast en bovendien lang niet altijd cultuur- of religie-sensitief. Ten derde is het nodig om goed onderscheid te kunnen maken tussen verschillende geestelijke problemen, en te weten wat je als voorganger uitstekend zelf kunt oppakken (bijv. meer religieuze of spirituele problemen), waarvoor je als pastor met bijscholing verder in getraind kunt worden, en waarvoor je beter kunt doorverwijzen naar anderen zoals psychologen of psychiaters (en wat is dan het onderscheid tussen BasisGGZ of complexere GGZ en hoe zit het systeem eigenlijk in elkaar).

SKIN wil de internationale en migrantenkerken ondersteunen om te kunnen zorgen voor gezonde mentale weerbaarheid onder de mensen in hun gemeenschappen. We willen hier als volgt mee beginnen:

1. Zoals gezegd is geestelijke zorg al een kerntaak van kerken en hebben pastores al allerlei deskundigheid op dit vlak in huis. Ons startpunt is dus om in kaart te brengen wat er al gedaan wordt in de kerken op dit vlak, en onderling expertise uitwisselen. Verschillende voorgangers kunnen verschillende expertises hebben, en dan is het goed om van elkaar te leren of naar elkaar door te verwijzen. Geestelijke zorg rondom zingevingsvragen of crisismomenten in het leven, wordt steeds meer erkend als beginpunt van mentale stabiliteit. Kerken zijn hier bij uitstek in getraind, en migrantenvoorgangers met hun specifieke taal- en cultuurkennis bedienen een doelgroep die door officiële instanties niet bereikt en niet geholpen kan worden.
2. Er zijn in de christelijke migrantengemeenschappen wel psychologen aanwezig, die hun professionele expertise combineren met het christelijk geloofsaspect en een bepaalde culturele en taalkennis. SKIN wil dit verder uitzoeken (wie, waar en wat) en in kaart brengen, zodat we een poel kunnen vormen van professionals waar de kerken mensen naar kunnen doorverwijzen of om advies kunnen vragen. In 2023 willen we dit netwerk van psychologen vanuit de achterban opbouwen, en een eerste bijeenkomst met hen organiseren.
3. Met de input van dit netwerk willen we nadenken hoe we het thema geestelijke gezondheid beter bespreekbaar kunnen maken binnen de kerkgemeenschappen, en voorgangers en leiders kunnen helpen m.n. bij het reflecteren op de eigen talenten, beperkingen en bijscholingsbehoeftes (wat kan ik wel, wat kan ik niet, waarin wil ik mezelf nog verder ontwikkelen) als het stellen van een diagnose bij de mensen die zij helpen (wat is het probleem exact). Dit zal resulteren in een cursus geestelijke gezondheid voor de kerken, en een zo overzichtelijk mogelijk systeem van doorverwijzing dat we online kunnen publiceren in de Kennisbank (enigszins vergelijkbaar met het overzicht dat we voor de opleidingen theologie hebben gemaakt).

Lijn 2: Bridging Power

Doel: bruggen bouwen gericht op de versterking van de vertegenwoordiging en impact van de internationale kerken op de omringende Nederlandse samenleving (d.m.v. belangenbehartiging).

Thema's:

- 2.1 Armoede
- 2.2 Huisvesting
- 2.3 Actualiteiten

2.1 Thema Armoede

Armoedebestrijding is bij uitstek lokaal te organiseren, omdat elke gemeentelijke overheid ander beleid en een andere sociale kaart kent. Uitgangspunt van SKIN hierin is: lokaal wat kan, landelijk wat moet. Hoewel het uitvoerende werk primair bij lokale partners ligt, kan SKIN wel complementair en ondersteunend zijn daar aan. Dat kan ten eerste door de uitwisseling te faciliteren tussen verschillende lokale organisaties en kerken, *best practices* delen etc.

Ten tweede kan SKIN een signalerende functie hebben richting landelijke instanties over actualiteiten in de samenleving. Kerken zitten in de haarvaten en bereiken mensen die de overheidsinstanties niet bereiken. Ze hebben vaak al veel eerder in de gaten waar de knelpunten en valkuilen van overheidsbeleid zitten. Dit kan via SKIN op landelijk niveau worden ingebracht.

Ten derde wil SKIN landelijk beter zichtbaar maken wat de internationale en migrantenkerken doen. Internationale en migrantenkerken doen veel op het gebied van armoedebestrijding. Hoewel dit inmiddels ruimschoots onderzocht en aangetoond is, blijft het voor velen een onbekend gegeven.

Onze stem meer laten horen is van belang, omdat de kerken mensen bereiken die door instanties niet worden bereikt en wiens stem te weinig gehoord wordt. Juist omdat kerken zoveel doen aan armoedebestrijding, zouden ze ook meer als samenwerkings- en gesprekspartner moeten worden beschouwd, zodat er een betere aansluiting komt tussen de formele en informele hulpverlening. Uiteindelijke doel is dat hiermee beter beleid komt waardoor mensen in armoede beter geholpen kunnen worden, en kerken geholpen worden (bijv. door samenwerking met maatschappelijke partners) om mensen in armoede te kunnen helpen.

Ten vierde kan SKIN informatie vanuit landelijke overheidsbeleid vertalen naar de praktijk van kerken. Hiervoor hebben we de afgelopen beleidsperiode een succesvolle werkwijze in ontwikkeld, bijvoorbeeld rondom de invoering van de UBO: wetgeving vertalen naar handleiding, online artikel publiceren in de Kennisbank, introductievideo maken, lokaal workshops geven / faciliteren. Kern hierin is onze kennis van de internationale kerken, waardoor we de vertaalslag naar hun dagelijkse praktijk goed kunnen maken.

2.2 Thema Huisvesting

In beleidslijn 1 wordt ingezet op de capaciteitsversterking onder de kerken. Capaciteitsversterking is echter niet het enige dat nodig is om de huisvestingsproblemen van de kerken op te lossen, en daarom komt dit thema ook in beleidslijn 2 terug.

In maart 2022 publiceerde KASKI in opdracht van de RCE [dit onderzoeksrapport](#) naar het ruimtegebruik en de eventuele ruimtevrage van de internationale en migrantenkerken. Daaruit bleek o.a. dat naar verwachting 25% van de internationale kerken, dat is zo'n 250 kerken, de komende jaren verwacht op zoek te moeten gaan naar andere huisvesting.

De komende beleidsperiode heeft SKIN het voornemen om een 'SKIN Business Club' op te richten. Dit bestaat uit een netwerk van christelijke investeerders en invloedrijke mensen, die bereid zijn verzamelgebouwen mede mogelijk te maken bijvoorbeeld door zich als ambassadeur daar hard voor te maken, gebouwen te kopen tegen een laag rendement, danwel andere creatieve maar ook rendabele oplossingen aan te dragen die helpen om de groei van de internationale en migrantenkerk in Nederland te ondersteunen. Voor alle duidelijkheid, SKIN wil niet zelf een gebouwenfonds starten, maar zal wel visiedrager, kartrekker en coördinator van het geheel zijn.

In 2023 willen we de eerste stappen zetten en dit plan concreter uitwerken. Hoe zou zo'n SKIN Business Club functioneren, hoe komen we tot de oprichting hiervan, en welke potentiële deelnemers kunnen we in kaart krijgen. Dit plan moet kunnen rekenen op draagvlak onder SKIN, kerken en een eerste kring van potentiële deelnemende ondernemers & investeerders. Ook willen we een adviseur zoeken die het bestuur van SKIN kan versterken op dit dossier. In 2023 willen we de mogelijkheden onderzoeken, zodat we – als alles succesvol verloopt en er een goed plan ligt - in 2024 concreet kunnen starten met zo'n Business Club. Ervaringen uit het verleden hebben ons geleerd dat het belangrijk is om dit voorwerk en research zorgvuldig te doen, en ook de juiste mensen aan tafel te krijgen.

2.3 Actualiteiten

Als het gaat om externe belangenbehartiging, leert de ervaring dat de actualiteiten altijd een beroep doen op SKIN. Dat kan een coronacrisis, Black Lives Matters, of de situatie rondom bankenbeleid zijn. Wij houden daarom rekening met een derde thema binnen de beleidslijn Bridging Power dat we op dit moment nog niet voorzien. Zo behouden wij enige flexibiliteit om in te spelen op een evt. beroep vanuit de samenleving of politiek dat op ons gedaan wordt, i.p.v. al onze plannen volledig dicht te timmeren.

Tot slot zullen we onze Talentenbank handhaven, wat betekent dat externe partijen SKIN kunnen benaderen als zij iemand zoeken om een lezing, interview, advies of workshop te geven of een artikel te schrijven. Wij hopen op deze manier de zichtbaarheid van de internationale kerken te blijven vergroten.

3.2 Beleidslijn (3) Regionalisering

Behalve beleidslijn 1 'Bonding capacities' en beleidslijn 2 'Bridging Power' zal de derde en laatste beleidslijn 'Regionalisering' zijn. Dit is grotendeels voortgekomen vanuit de continuering en verdere uitbouw van het zelfde speerpunt uit onze eerdere beleidsperiode. Regionalisering is eigenlijk een tussenstap tussen *bonding* en *bridging*, in die zin dat het de samenwerking bevordert tussen christelijke migrantengemeenschappen onderling, terwijl die onderling erg verschillen qua cultuur, denominatie en migratiegeschiedenis. Voor veel christelijke migrantengemeenschappen is dit een eerste stap 'naar buiten': buiten de eigen culturele / kerkelijke gemeenschap, maar binnen het bredere christelijke veld. Ze leren dat ze er niet alleen voor staan, maar dat er andere christenen zijn waarmee samenwerken mogelijk, nuttig en inspirerend is.

Al enkele jaren zet SKIN in op het speerpunt regionalisering. Omdat SKIN landelijk slechts beperkte capaciteit heeft, kunnen we geen 1.000 internationale kerken ondersteunen. Bovendien is elke lokale context verschillend, zo kan SKIN landelijk bijvoorbeeld niet weten welke ruimtes waar te huur of te koop staan. Door het ontstaan van meer lokale/regionale netwerken te stimuleren, willen we dat er op meer plekken in Nederland een lokale dan wel regionale infrastructuur ontstaat, waar lokale kerkgemeenschappen terecht kunnen met vragen die ook een lokale oplossing eisen.

Op verschillende plekken wordt er al lokaal/regionaal samengewerkt. Door deze lokale praktijkkennis op te halen en te delen met andere lokale groepen en kerken, willen we meer mensen inspiratie geven (samenwerking *kán* en is nuttig en verrijkend) en het leerproces stimuleren (hoe pak ik het praktisch aan). Door dit te combineren met persoonlijke ontmoetingsbijeenkomsten, creëer je bij mensen het gevoel dat zij onderdeel uitmaken van een bredere beweging van internationale kerken in Nederland die zich samen hardmaken voor meer gezamenlijke actie & stem.

Ons regionaliseringsbeleid begint inmiddels zijn vruchten af te werpen. Het afgelopen jaar hebben we gewerkt aan de opbouw van SKIN-Amsterdam, waar inmiddels een stuurgroep en zo'n 50 aangesloten kerken in de startblokken staan.

De komende periode hoopt SKIN de lokale netwerken in Amsterdam en Utrecht te ondersteunen in hun verdere opbouw, zodat zij meer capaciteit krijgen om lokaal de kerken te ondersteunen. Op termijn hopen we dat deze lokale netwerken dan op eigen benen kunnen staan, waardoor SKIN landelijk minder rechtstreekse hulpverlening aan individuele kerken in deze steden hoeft te doen.

Dit vraagt om landelijke personele inzet van SKIN, om deze lokale initiatieven van de grond te krijgen, de lokale stuur/werkgroepen te ondersteunen, de plannen met fondsen te bespreken en de aanvragen in te dienen, en om evt. nieuwe medewerker(s) in Amsterdam en Utrecht in te werken. Vanuit SKIN investeren we graag in dit groeiproces, door onze kennis en ervaring te delen met mensen die dat vervolgens zelf in hun eigen stad kunnen gaan toepassen.

Behalve deze concrete plannen voor Amsterdam en Utrecht, zal SKIN als landelijk platform een coördinerende rol blijven spelen voor de lokale koepelorganisaties. Zo willen we in 2023 het platform Samen Kerk = Samen Sterk blijven coördineren. Dit platform organiseert 1x in de 2 maanden een ontmoeting tussen SKIN, SOFAK en de lokale koepelorganisaties (momenteel: SKIN-Rotterdam, Hub

Den Haag, PIKU, PCC, en SKIN-Amsterdam). Doel is praktische afstemming, uitwisseling, van elkaar leren en inspireren, en waar mogelijk gezamenlijk optrekken (bijv. rondom landelijke wet- en regelgeving).

Tot slot willen we idealiter het 'light' format van netwerkvorming in regio's buiten de grote steden, zoals we dat in de regio DAZZ/Overijssel (Deventer, Apeldoorn, Zwolle en Zutphen) hebben ontwikkeld, ook in andere gebieden in Nederland helpen oprichten. SKIN gaat hierin vraaggericht te werk, als er vanuit lokale kerken vraag naar is en mits we daar dan de personele capaciteit voor vrij kunnen maken. Verzelfstandiging van deze netwerken middels een betaalde kracht ligt hier meestal niet direct voor de hand, omdat de concentratie van migrantenkerken in deze regio's lager ligt dan in de grote steden.

4. Interne organisatie

De internationale kerken in Nederland groeien en het werk van SKIN groeit daarin mee, maar om de in dit beleidsplan beschreven activiteiten te kunnen verwezenlijken is personele en financiële capaciteit nodig. De plannen zijn dan ook onder voorbehoud van het rondkrijgen van de jaarlijkse begroting. Hiertoe zal SKIN inzetten op verdere fondswerving en uitbreiding van betrokken donateurs. Nadrukkelijk wordt gezocht naar mogelijkheden om voor de beleidslijn regionalisering meer lokale fondsen aan te schrijven, en voor het thema huisvesting naar betrokken ondernemers. Daarnaast zullen we ook mogelijkheden onderzoeken om subsidies van overheden te verwerven, eventueel in coalitieverband met andere (kerkelijke danwel migranten-) organisaties. Veel partijen doen een beroep op de expertise van SKIN, en wij hopen dat sommige van hen de mogelijkheid hebben om onze uren inzet te vergoeden. Aangezien we volledig van projectfinanciering afhankelijk zijn, zullen we hier wat zakelijker in moeten optreden. Daartoe behoort ook het aansporen van bij SKIN aangesloten kerken om hun vrijwillige jaarlijkse bijdrage te betalen, en het vragen van een financiële bijdrage aan niet-aangesloten kerken die wel gebruik maken van onze dienstverlening. De afgelopen periode zijn we hier al mee gestart en dit zullen we blijven benadrukken.

Het verwezenlijken van de in dit plan beschreven activiteiten is eveneens onder voorbehoud van het kunnen aantrekken van gekwalificeerde personele capaciteit, zowel in de staf als in het bestuur, als in de kring van nauw betrokken partners en vrijwilligers.

Evaluatie en monitoring zal plaatsvinden door gezamenlijke activiteiten te evalueren d.m.v. enquêtes, individuele dienstverlening en externe relaties d.m.v. een tevredenheidsonderzoek, en regionalisering d.m.v. gesprekken met lokale werkgroepen/besturen en SKSS.